

Externremiss - Tillväxt- och näringslivsstrategi 2023 – 2028 för Västerviks kommun

Svar önskas senast måndag den 3:e oktober.

Kommunstyrelsen för Västerviks kommun har beslutat att skicka föreslagen Tillväxt- och näringslivsstrategi på snabbremiss till:

Länsstyrelsen
Region Kalmar, Region Östergötland
Svenskt näringsliv (regionkontor),
Företagarna (lokalorganisation)

Respektive organisation ges möjlighet att komma med allmänna synpunkter ur respektive organisations perspektiv, om synpunkter finnes. Syftet med detta är att fånga in eventuella perspektiv utanför kommunen och dess företag, som den nedan beskrivna processen eventuellt har missat. Tillväxt- och näringslivsstrategin bifogas i särskilt dokument. Remissfrågor finns i slutet av detta dokument.

Bakgrund

I samband med förvaltningens redovisning av detaljbudget i kommunstyrelsen 2021-11-23 beslutade kommunstyrelsen att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en ny tillväxt- och näringslivsstrategi, bland annat därför att nuvarande strategi gäller t o m 2022.

Varför tillväxt- och näringslivsstrategi?

De flesta kommuner i Sverige har någon form av styrdokument kring näringslivs-arbetet. Västerviks kommuns strategi inom området tänkt att svara mot följande syfte;

Att den, med referens till Agenda 2030¹ och de globala målen för hållbar utveckling, ska bidra till en långsiktig och hållbar tillväxt i samverkan mellan näringslivet och Västerviks kommun. Förutom hållbara långsiktiga investeringar och planläggning är förhållningssätt, service, effektivitet och bemötande väldigt viktigt, oavsett vilken del av Västerviks kommunkoncerns organisation som har kontakt med företag och kommuninvånare.

¹ Globala målen för hållbar utveckling ska nås till 2030 för att uppnå en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling.

Strategin utgör underlag för hur det operativa näringslivs- och marknadsarbetet planeras och genomförs.

Det sistnämnda innebär bland annat att med väsentliga delar av organisationsstrukturen för näringslivsarbetet bibehållen in i kommande strategiperiod så utgör även strategin ett viktigt underlag för upphandling av de näringslivstjänster som kommunen inte bedriver inom kommunal förvaltning. Arbetet med denna upphandling behöver påbörjas under hösten 2022.

Framtagandeprocess

Framtagandet av strategin har skett i fler steg.

Steg 1: Analys av Västerviks kommuns näringslivs nuläge och möjligheter

- Genomlysning med stöd av analysföretaget Bisnode
- Redovisning i näringslivsrådet och Tillväxt- och hållbarhetsutskottet
- Rapport och diskussion på Kommunstyrelsens utvecklingsdag

Steg 2: Övergripande inriktning och prioritering (Tillväxt- och hållbarhetsutskottet).

- Tillväxtskapande fysiska åtgärder (inkl klimat/hållbarhet)
- Kompetensförsörjning
- Relation med näringslivet

Steg 3: Framtagande av fokusområden, som svarar mot övergripande områden och prioriteringar, i Tillväxt- och hållbarhetsutskottet samt i näringslivsrådet.

- Kommunens service till företag
- Mark, lokaler och infrastruktur
- Öka förutsättningar för ett hållbart näringsliv
- Ökad branschbalans
- Fler företag
- Ökad innovationskraft (kopplat till smart specialisering)
- Rätt kompetensförsörjning

Steg 4: Engagering från det lokala näringslivet (vid sidan av näringslivsrådet som varit med sedan steg 1).

- Öppen träff på Slottsholmen i Västervik för synpunkter och förslag.
- Öppen träff på Åby Herrgård i Gamleby för synpunkter och förslag
- Inkomna förslag och synpunkter på e-post och telefon (efter träffarna)

Steg 5: Återredovisning i utskott och näringslivsråd. Redovisning i koncernledningsgruppen.

- Inarbetande av synpunkter från näringslivsrådet och det "bredare" näringslivet.
- Inarbetande av synpunkter från förvaltningarna.
- Redovisning av upphandlingsprocess för näringslivstjänster för KS.

Steg 6: Redovisning av färdigt förslag till kommunstyrelsen, som information.

- Utskick på snabbremiss till externa "myndigheter" och intresseorganisationer, efter godkännande i KS.
- Påbörjande av planering för upphandling av näringslivstjänster.

Steg 7: Inabetande av "mindre synpunkter" - Kommunstyrelsen beslutar därefter att Kommunfullmäktige ska behandla strategin.

- Fullmäktige fattar beslut.
- Slutförande av planering för upphandling av näringslivstjänster.
- Spridning av information om strategin – Dvs en "populärutgåva" digitalt och ev tryck.

Steg 8: Framtagande av handlingsplaneringar (årliga eller fleråriga, förvaltnings- och bolagsvis – arbetet hålls ihop från kommunstyrelsens förvaltning. Näringslivsrådet, KS och eventuellt utskott hålls uppdaterade).

Barnperspektivet

Strategin påverkar inte barns livsmiljöer eller andra livsförutsättningar i direkt mening varför en formell barnkonsekvensanalys ter sig överflödig. Dock behandlas samverkan mellan skola och näringsliv samt Ung Företagsamhet och hur denna verksamhet för såväl unga som näringslivet ger utvecklings- och tillväxtpotentialer.

Remissfrågor:

1. Allmänna synpunkter?
2. Vilket eller vilka av strategins fokusområden bedöms som viktigast att Västerviks kommun utvecklar, ur er organisations perspektiv?
3. Givet det som behandlas i de olika fokusområdena – finns det något som ni bedömer saknas eller finns beskrivet, men i "fel" fokusområde?
4. Givet att det i nästa steg, när strategin är beslutad, kommer att arbetas fram konkreta och mer detaljerade handlingsplaner för vart och ett av fokusområdena, som då även blir mer träffsäkra utifrån olika branschers behov;
 - a. Vad bedömer ni som strategins främsta styrka/styrkor?
 - b. Vad bedömer ni som strategins främsta svaghet?
5. Inom vilket/vilka fokusområden skulle er organisation kunna stötta tillväxt- och näringsliv (generellt i kommuner eller specifikt i Västerviks kommun)? Nämn gärna förslag till aktiviteter, som ni genomför eller planerar att genomföra, vilka skulle kunna ingå i framtida handlingsplaner.

Svar på frågorna önskas i ett mail till:

kommun@vastervik.se med kopia till ulf.kullin@vastervik.se

Senast: Måndagen den 3:e oktober.

Tillväxt- och
Näringslivsstrategi
2023-2028

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Västervik – ett näringsliv i stark hållbar tillväxt!

Innehåll

Livskvalitet varje dag, visionen för Västerviks kommun	2
Mot ett gemensamt mål; Västervik – ett näringsliv i stark hållbar tillväxt!	3
Syfte.....	3
Ett näringsliv för tillväxt i en hållbar kommun	4
Västerviks kommuns näringsliv är fantastiskt!.....	4
Fokusområden med målsättningar för ett näringsliv i stark hållbar tillväxt!.....	5
Fokusområde 1 – Kommunens service till företag.....	6
Fokusområde 2 – Mark, lokaler och infrastruktur	7
Fokusområde 3 – Öka förutsättningar för ett hållbart näringsliv	8
Fokusområde 4 – Ökad branschbalans	9
Fokusområde 5 – Fler företag	10
Fokusområde 6 – Ökad innovationskraft	11
Fokusområde 7 – Rätt kompetensförsörjning.....	12
Kommunikationsmål för tillväxt- och näringslivsstrategin.....	13
Uppföljning och mätningar.....	13
Näringslivet och kommunen tillsammans mot framtiden	14

Livskvalitet varje dag, visionen för Västerviks kommun

Strategin tar sin utgångspunkt i Västerviks kommuns Vision 2030, som är skriven utifrån ett framtidsperspektiv och beslutad av kommunfullmäktige i juni 2017. Den ger en bild av det som Västerviks kommun vill förverkliga till år 2030. Många delar i visionen har direkt eller indirekt påverkan på näringslivet och dess tillväxt. Vår vision om framtiden är ett samhälle där livskvalitet står i fokus varje dag. Ett samhälle där medborgarna, gamla som unga, känner glädje, tillhörighet och stolthet över att leva, arbeta och bo.

Vision 2030 prioriterar följande inriktningsområden till 2030:

- En kreativ kommun med ett hållbart, varierat och förnygrat näringsliv där förädlingsvärde, innovation, hög sysselsättningsgrad och kompetenta medarbetare är nyckelfaktorer.
- Plats och attraktivitet för att enkelt etablera, starta och utveckla företag.
- Tillvaratagande av de unika möjligheterna som finns inom kommunen för att främja förnybar lokal energiförsörjning för näringslivet samt trygga en god tillgänglighet till natur och skärgård för blå och gröna näringar, såväl som för boende och besökare.
- Utvecklad samverkan mellan destinationer inom kommunen och i närområdet.

Mot ett gemensamt mål; Västervik – ett näringsliv i stark hållbar tillväxt!

Tillväxt- och näringslivsstrategi 2023 – 2028 är ett av Västerviks kommunkoncerns gemensamma och strategiska styrdokument.

Dokumentet kopplar till övriga styrdokument och ska bidra till en långsiktig hållbar utveckling av näringslivet för Västerviks kommun.

Strategin är framtagen i dialog med företag, näringslivsråd, företagsorganisationer, myndigheter samt tillväxt- och hållbarhetsutskottet. Den är ett resultat av analys av näringslivsfakta, workshops och remissförfaranden. Arbetet med att kartlägga nuläge, önskat läge och prioriterade fokusområden påbörjades hösten 2021.

Västerviks kommun växer sig allt starkare och har många attraktiva platser att investera i och etablera sig på. Ett livskraftigt och dynamiskt näringsliv är en av de viktigaste hörnstenarna i en välmående kommun.

Kommunen behöver alla de arbetsställen och arbetstillfällen som ett framgångsrikt näringsliv ger. Med ett bra näringslivsklimat blir det lättare att starta och utveckla framgångsrika företag. Fler invånare kommer i arbete och skatteintäkterna ökar. Därför är det viktigt såväl kommunkoncernen som andra lokala offentliga aktörer tillsammans med det privata näringslivet har samma mål: Att bidra till ett näringsliv i stark hållbar tillväxt!

Strategin handlar mycket om sammanhanget mellan kommunorganisationen och det omgärdande näringslivet, såväl det privata som offentliga. Den är vägledande för alla förvaltningar och bolag i kommunen. De delar av strategin som berör respektive organisationsdel ska återfinnas i ledning och styrning inom respektive förvaltning och bolag.

Syfte

Syftet med strategin är att den, med referens till Agenda 2030¹ och de globala målen för hållbar utveckling, ska bidra till en långsiktig och hållbar tillväxt i samverkan mellan näringslivet och Västerviks kommun. Förutom hållbara långsiktiga investeringar och planläggning är förhållningssätt, service, effektivitet och bemötande väldigt viktigt, oavsett vilken del av Västerviks kommunkoncerns organisation som har kontakt med företag och kommuninvånare. Strategin utgör underlag för hur det operativa näringslivs- och marknadsarbetet planeras och genomförs.

¹ Globala målen för hållbar utveckling ska nås till 2030 för att uppnå en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling.

Ett näringsliv för tillväxt i en hållbar kommun

Vi har vår natur, vår kunskap och kreativitet som främsta resurser. Det möjliggör entreprenörskap som bildar ett varierat, hållbart och välmående näringsliv. Ett näringsliv består av företagare och dess anställda, dvs människor med ett grundläggande behov av olika tjänster och infrastruktur som tillhandahålls och utvecklas kontinuerligt. Kommunens kärnverksamhet med att erbjuda omsorg, utbildning och trygghet² är vital med fokus att erbjuda en hög kvalitet utifrån de ekonomiska resurser som står till förfogande från kommunens skattebetalare. Kommunen spelar också en viktig roll för grundläggande tjänster för näringslivet såsom lov, tillstånd och planer för fastigheters användning, men även generell samhällsservice, skola och omsorg. Därför är det viktigt att kommunen bjuder in till samarbete, dialog med serviceanda. Verksamheten med UF-företag på gymnasieskolorna är en viktig del för näringslivets och företagandets långsiktiga hållbarhet, både vad gäller företagande i sig men också vad gäller idéskapande kring innovationer och affärsidéer.

För att ytterligare höja innovationsnivån och entreprenörskapet samarbetar kommunen, genom Campus Västervik och regionala inkubatorsmiljöer som t ex Atrinoa³, med högre utbildning och forskning vid flera av landets högskolor och universitet. Vid sidan av näringslivet måste det även finnas en stark och välmående offentlig sektor med hög kompetens och ett engagerande ledarskap och professionella medarbetare. Västerviks kommun behöver, som egen arbetsmarknadsregion⁴, en bred arbetsmarknad och långsiktigt minska pendlingstiderna både inom kommunen och från de omgivande kommunerna samt större städer, som t ex Linköping och Norrköping.

Västerviks kommuns näringsliv är fantastiskt!

Västerviks kommun är fantastisk på flera sätt! Det finns en betydande branschbredd med många framgångsrika företag, särskilt framträder små- och medelstora industriföretag med erkänd kvalitets- och teknologirikning, naturbruk med livsmedelsproduktion samt en stark och konkurrenskraftig handel och besöksnäring. Härtill finns en förhållandevis stor offentlig sektor med ett flertal myndigheter där särskilt en kriminalvård i utveckling samt högkvalitativ och välrenommerad hälso- och sjukvård särskilt bör nämnas.

Den breda strukturen och det diversifierade näringslivet ökar möjligheterna för hållbar tillväxt och minskar kommunens sårbarhet vid exempelvis konjunktursvängningar. Samtidigt som det är viktigt att värna bredden är det strategiskt rätt att prioritera vissa områden som ger positiva effekter på övriga näringsgrenar, till exempel den företagsstödjande sektorn⁵.

När det gäller förutsättningar för hållbar lokal energiförsörjning är dessa goda i hela kommunen, där förhållandevis många soltimmar och goda förutsättningar för vindkraft särskilt kan nämnas. Dessa förutsättningar ger tillsammans med satsningar på markanskaffning och planläggning för industri, bostäder och infrastruktur ett gynnsamt läge för tillväxt, både i antal invånare, arbetstillfällen och arbetsställen.

² Genom exempelvis Räddningstjänst, försörjningsstöd och planering av det offentliga rummet.

³ <https://www.atrinova.se/om-oss>

⁴ <https://tillvaxtverket.se/statistik/regional-utveckling/regionala-indelningar/fa-regioner.html>

⁵ Företagsstödjande sektorn är den sektor som stödjer andra företag och offentlig sektor med service och tjänster. T ex reklambyråer, advokatbyråer, IT- och redovisningskonsulter, byggkonsulter mm.

Fokusområden med målsättningar för ett näringsliv i stark hållbar tillväxt!

Kommunen ska främja näringslivets utveckling och verka för fler arbetstillfällen genom att satsa på kompetensförsörjning, hållbara tillväxtområden för företagsetableringar, företagsutveckling och service samt utvecklad infrastruktur och förutsättningar för lokal energiproduktion. Bemötande och hantering av näringslivsärenden ska ske effektivt och med ett lyssnande och rådgivande förhållningssätt med näringslivsperspektivet i fokus. Kommunen och näringslivet ska tillvarata på möjligheten till dialog för gemensam utveckling.

Sju fokusområden har identifierats för näringslivsstrategin utan inbördes prioritetsordning. De bygger på analys av nuläget efter dialog med tillväxtanalyskonsulter, företag, näringslivsråd samt beredning i tillväxt- och hållbarhetsutskottet. Innehållet i fokusområdena, från nulägesanalys till målsättningar genom föreslagna åtgärder är ett resultat av analys av näringslivsfakta, workshops och remissförfaranden.

Fokusområdena är generella och är tänkta att vara tillämpliga för alla olika branscher inom det lokala näringslivet, om än i lite olika grad. Då näringslivsstrategin sträcker sig över en femårsperiod är det samtidigt lika viktigt att vara lyhörd och anpassningsbar för nya möjligheter och omvärldspåverkan. Till exempel kan rådande energiprissituation med inflation som följd, vilken utvecklats under senare tid, ge effekter relativt långt in i strategiperioden. Effekter som kommunen tillsammans med det lokala näringslivet kan behöva förhålla sig och anpassa åtgärder till. Utifrån beslutad näringslivsstrategi identifieras årligen olika aktiviteter som utgör en dynamisk handlingsplan och som arbetas fram kontinuerligt i dialog och samverkan med näringslivet. Inom ramen för arbetet med att förverkliga näringslivsstrategin behöver det finnas en god förmåga att prioritera och samverka, inte minst vid olika krissituationer som kan uppstå.

Fokusområde 1 – Kommunens service till företag

Vad: Kommunen erbjuder tjänster till näringslivet. Det kan vara till exempel information, planändringar, lov och tillstånd. Kommunen utför även olika former av tillsyn. Oavsett tjänst som kommunen erbjuder eller utför sker bemötande med service, dialog och rådgivning som ledord, så långt möjligt.

Varför: Kommunen ska ge företag förutsättningar för utveckling inom de områden som kommunen ansvarar för. Det är viktigt att företagare har förtroende för hur deras ärenden hanteras och att det finns adekvat tillgänglighet och bra bemötande. Det ska vara lätt att göra rätt. Kommunens verksamheter fokuserar under strategiperioden särskilt på *tillgänglighet, information och bemötande*.

Nuläge: Företagslotsen guidar företagare, som behöver någon form av tjänst utförd, rätt och stöttar på olika sätt genom att t ex samordna olika förvaltningar och bolag i lite mer komplexa ärenden. Genom SKR Öppna jämförelser ("Insikt") mäts olika faktorer i kommunens service för främst ärenden där kommunen arbetar med lov, tillsyn och tillstånd. För 2021 fick kommunen ett sammanfattat betyg på 75.

Målsättning:

1. Under strategiperioden ska det sammanlagda NKI⁶ öka till minst 80, dvs "Mycket högt".
2. Under strategiperioden ska kommunens tillgänglighet öka.
3. Under strategiperioden ska antalet systematiska aktiviteter som utvecklar förmåga till ett kundorienterat förhållningssätt och rådgivning öka.

Övergripande åtgärder för att nå målsättningen:

- Ansvariga förvaltningar (enheter) och kommunala bolag utarbetar och följer upp specifika förbättringsplaner med främst uppföljning av mätningar⁷ som grund.
- Etablering av ett kommungemensam kontaktcenter.
- Utvärdering / utveckling av servicelöften.
- Införande av fler e-tjänster.
- Förbättra förutsättningarna för lokala företag att delta i kommunens upphandlingar, till exempel genom information, dialog och utbildning.

Ansvar och samverkan:

Kommunen ansvarar för att öka servicen till företag. Detta i dialog med företrädare för näringslivet och dess nätverk identifieras områden för kontinuerliga förbättringar.

⁶ SKR Öppna jämförelser, Insikt (även NUI – nöjd upphandlingsindex, som är en avgränsad mätning, följs upp)

⁷ Enligt sid 11.

Fokusområde 2 - Mark, lokaler och infrastruktur

Vad: Tillgång till mark och lokaler för företag samt förbättrad infrastruktur för person- och godstransporter och digitala tjänster.

Varför: Mark och lokaler är en väsentlig förutsättning för växande företag och nyetableringar. För sådan mark och lokaler behöver det finnas adekvata planer som medger olika former av verksamheter och dess utveckling. Infrastruktur och tillgång till olika transportslag för fysiska transporter har stor betydelse för leveranskedjor, både för insatsvaror och färdigt gods, samt in-och utpendling för arbetskraft. I ett alltmer uppkopplat samhälle är digital infrastruktur vital och ger samtidigt möjlighet till ett ökat utbud av tjänster och förutsättningar för kompetensförsörjning via distans- och hybridarbete.

Nuläge: I Västerviks kommun råder det en brist på mark för företagstillväxt och nyetableringar. Det råder brist på boendelösningar för tillfällig, säsongsbaserad, arbetskraft och för potentiella medarbetare som vill prova hur vårt samhälle fungerar innan man bestämmer sig för att acceptera en tjänst och flytta permanent. Med en utbyggnad av olika former av utbildning finns ett ökat behov av boende för studenter.

Den digitala infrastrukturen är relativt väl utbyggd och utbyggnaden fortsätter kontinuerligt. Infrastruktur för fysiska transporter och utbud av olika transportslag behöver förbättras.

Målsättning:

1. Under perioden ska minst 200 hektar mark göras tillgänglig för verksamheter.
2. Höjd planberedskap och planeringsmognad för infrastruktur- och etableringsprojekt.
3. Förkorta och effektivisera person- och godstransporter med 10%.
4. Fullt utbyggt bredband.

Övergripande åtgärder för att nå målsättningen:

- Anskaffning och planläggning av mark för industri, bostäder och infrastruktur.
- Öka kapacitet och dialog/prioritering av fysisk planering.
- Verka för sammanlänkning olika trafikslag i högre grad.
- Fortsätta verka för så snabb genomförande av regional och nationell transportinfrastrukturplan som möjligt.

Ansvar och samverkan:

Kommunen ansvarar för att förstärka planberedskap och skapa förutsättningar för fler verksamhetsytor. Mer mark för verksamheter kan skapas genom tillförskaffande av lämplig mark samt planläggning för den fastighetsägare som vill skapa mer utrymme för verksamhetsutveckling. Kommunen ansvarar för att investera i de kommunikationslösningar där kommunen har rådighet och att leda arbetet med utveckling av regional och nationell infrastruktur. I det arbetet är samverkan med det lokala näringslivet väsentligt. Fastighetsägare ansvarar för att deras fastigheter är attraktiva att bedriva verksamhet i och informera om tillgång till lediga lokaler.

Fokusområde 3 – Öka förutsättningar för ett hållbart näringsliv

Vad: Över tiden behöver näringslivet både kunna fortsätta att bedriva verksamheter och utvecklas i en klimatpositiv riktning.⁸

Varför: Kraven på företag att bedriva sina verksamheter med minskad klimatpåverkan ökar, inte enbart genom lagstiftning utan även i affärsförhållanden. Om företag inte lyckas i sin omställning att bedriva sin verksamhet utifrån dessa krav riskeras reducerad verksamhet och även nedläggning. Något som kan leda till ökad ekonomisk och social oro. Att företag och verksamheter utvecklas i en klimatpositiv riktning ökar konkurrenskraften hos näringslivet och kommunen som helhet.

Nuläge: Näringslivet är fortfarande till stora delar beroende av fossila bränslen och vår lokala och nationella självförsörjningsgrad är låg. Vi upplever under 2022 en energikris med väsentligt ökade kostnader för både el och drivmedel.

Målsättning:

1. Ökad självförsörjningsgrad av lokala förnyelsebara resurser.
 - a) Lokal produktion av förnyelsebar elenergi motsvarande 75% av det totala elbehovet hos företagen.
 - b) Etablering av biogasproduktion.
2. Nettotillväxt av hållbara företag med cirkulära affärsmodeller.
3. Skapa nationell position att Västervik är en av landets bästa kommuner att etablera sig i med goda förutsättningar för fossilfri lokal energiförsörjning.

Övergripande åtgärder för att nå målsättningen:

- Under perioden ta fram ny vindbruksplan.
- Aktivt arbeta med att söka nationell och europeisk finansiering för stöd till finansiering av energismarta lösningar.
- Utöka energirådgivning och arbeta för en klimatplattform⁹ tillsammans med näringslivet.
- Förbättra förutsättningarna för lokal klimatsmart livsmedelsproduktion, t ex genom upphandlings- kunskaps- och nätverksaktiviteter.
- Öka såväl energiproduktion som energieffektivisering inom kommunorganisationen.

Ansvar och samverkan:

Kommunen arbetar utifrån beslutad energi- och klimatstrategi och tillhandahåller energirådgivning. Näringslivet och enskilda företag, med stöd av företagsorganisationer, behöver energieffektivisera sina verksamheter och aktivt undersöka möjligheter att investera i energi- och klimateffektiva lösningar.

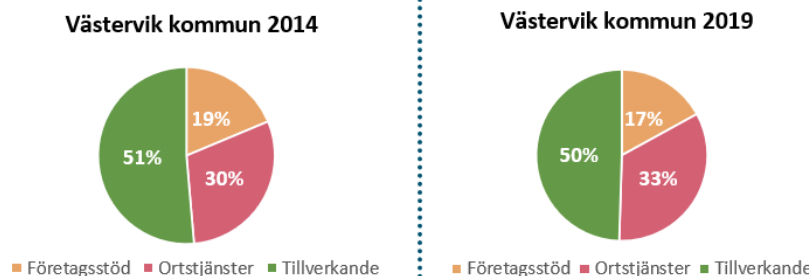
⁸ För fördjupad information se kommunens energi och klimatstrategi, <https://www.vastervik.se/Trafik-och-infrastruktur/Samhallsutveckling-och-planering/Klimat/>

⁹ Energi- och klimatstrategi för Västerviks kommun 2021 – 2030, sid 54

Fokusområde 4 – Ökad branschbalans

Vad: I näringslivsanalysen delades näringslivet in i tre sektorer:

- Tillverkande: Branscher som är basen för näringslivet.
- Ortstjänster: Branscher som skapar attraktivitet att bo i regionen.
- Företagsstödjande: Branscher som stödjer de två ovanstående sektorerna samt offentlig sektor.

Varför: För att över tiden ha ett differentierat och mindre sårbart näringsliv är det rekommenderat det lokala näringslivet strävar efter att ha en relativt jämn branschbalans. Detta ökar också möjligheten till breddad kompetenstillväxt och inflyttning genom t ex tandemrekrytering.

Nuläge: I analysen framkom att den tillverkande sektorn har störst andel räknat i antalet anställda och den företagsstödjande har lägst andel. Under den föregående strategiperioden har andelen för den företagsstödjande sektorn minskat, där sektorn för ortstjänster har ökat.

Målsättning:

1. Företagsstödjande sektorn växer till 22% under strategiperioden.
2. Andelen lokalt efterfrågade och etablerade business to business tjänsteföretag ökar.

Målsättningen innebär inte att syftet skulle vara att minska antalet företag som finns inom sektorerna tillverkande eller ortstjänster. Snarare är syftet att se över möjligheterna att den företagsstödjande sektorn kan få en relativt högre tillväxttakt, vilket i förlängningen gynnar samtliga sektorer.

Övergripande åtgärder för att nå målsättningen:

- Ökade inköp av lokalt producerade tjänster ökar marknadspotential för branscher inom sektorn att växa.
- Behovsanalys om vilken typ av företag som fattas och där det finns plats för nystarter/etableringar och befintlig tillväxt i lokala företag.
- Aktivt etableringsarbete/ambassadörskap.

Ansvar och samverkan:

Lokala företag ser över möjligheter att öka andelen lokala inköp. Fastighetsägare ser över möjligheter att erbjuda attraktiva lokaler. Företrädare för företagsorganisationer arbetar aktivt med ambassadörskap.

Fokusområde 5 – Fler företag

Vad: Fler startade företag och etableringar

Varför: Mindre- och medelstora företag i tillväxt står normalt för den större andelen av skapandet av nya arbetstillfällen. Nya företag bidrar till ett starkare och differentierat näringsliv och stärker näringslivet genom ett ökat utbud av lokala samarbetspartners, kunder och leverantörer.

Nuläge: Enligt den näringslivsanalys som tagits fram har Västerviks kommun bland de lägre tillväxterna i landet vad gäller antalet företag och anställda i företag. Näringslivet i Västerviks kommun har en högre andel av äldre företag samt en lägre andel nystartade företag jämfört med riket. I ett näringsliv med en större andel äldre företag är generationsskifte betydelsefullt för att företagen ska verka vidare i vår kommun. De senaste åren har nettotillväxten¹⁰ legat mellan 1-2% vilket motsvarar ett tillskott på ca 30-70 företag årligen. Ung Företagsamhet är relativt framgångsrik på de båda gymnasieskolorna men skulle behöva uppföljningsinsatser de närmaste åren efter gymnasietiden.

Målsättning:

1. Nettotillväxten ökar för varje år.
2. Öka andelen yngre företag.

Övergripande åtgärder för att nå målsättningen:

- Ökad och kvalificerad tillgång på kostnadsfri nyföretagarrådgivning (start ups).
- Ökad och kvalificerad företagsrådgivning (affärs- och verksamhetsutveckling).
- Utveckla en systematisk uppföljning av företag och företagsidéer som startat i UF-form.
- Fortsatt samverkan med näringslivet för profilering av Västerviks kommun som en attraktiv plats att etablera hållbara företag inom prioriterade områden.
- Öka tillgången på etableringsbara ytor och stärkta insatser för att öka företagsetablering i kommunen.

Ansvar och samverkan:

Västerviks kommun ansvarar till stor del för förutsättningarna och möjligheterna avseende ovanstående åtgärder. Näringslivet och de organisationer som företräder det lokala näringslivet behöver samverka för att identifiera och engagera lokala, regionala och statliga företagsfrämjande aktörer och nätverk. För vissa nätverk behövas ett medlemskap av Västerviks kommun.

¹⁰ Nettotillväxt är skillnaden mellan inflyttade samt startade företag minus utflyttade företag, konkurser, likvidationer etc.

Fokusområde 6 – Ökad innovationskraft

Vad: Omvandla innovativa idéer till företagsamhet.

Varför: Innovationer och förmåga att identifiera nya affärer och förbättringar är en grundförutsättning för ett växande näringsliv. I processen att förverkliga idéer hos enskilda och företag finns i många fall ett behov av rådgivning och finansiering. I ett företag kan det finnas en innovativ idé som skapar möjligheter till avknoppning och start av en ny verksamhet.

Nuläge: Västerviks kommun har ett flertal innovativa företag med spjutspetskompetens. Samtidigt finns det ett omvandlingstryck i form av ökad digitalisering och klimatanpassningar som ställer högre krav på företag, men också ger möjlighet till nya lösningar och nya affärer.

Målsättning:

1. Skapa nya affärsmöjligheter och företag genom innovation.
2. Skapa minst två spetskompetenskluster av nationell betydelse.

Övergripande åtgärder för att nå målsättningen:

- Intressera företag att i högre utsträckning delta i de program/nätverk för innovations- och företagsutveckling, där identifierade nya fördelar och förutsättningar finns. Till exempel öka information och möjligheter för nya och befintliga företag att växa i inkubatorsmiljöer.
- Skapa kunskaps/kompetenskluster.
- Verka för lokal riskkapitalbildning och nationell samt europeisk tillväxtfinansiering.

Ansvar och samverkan:

Västerviks kommun och de organisationer som företräder det lokala näringslivet samverkar för att identifiera och engagera lokala, regionala och statliga innovationsfrämjande aktörer och nätverk, inklusive aktörer med tillgång till riskkapital. För vissa nätverk behövs ett medlemskap av Västerviks kommun. Kommunen ska särskilt uppmärksamma företag med hög tillväxt, till exempel så kallade Gasellutnämningar.

Fokusområde 7 – Rätt kompetensförsörjning

Varför: Grunden för att ett företag ska kunna bedriva sin verksamhet och öka förmågan att växa är tillgången till kompetens.

Nuläge: Västerviks kommun utgör sin egen arbetskraftsregion och har därför ett högre behov av lokalt anpassad kompetensförsörjning. När viss kompetens behöver rekryteras utanför kommunens gränser kan det finnas behov arbetsmöjligheter för medföljande familjemedlem. Antalet studerande och utbud gällande yrkesutbildningar uppfattas att inte möta näringslivets behov.

Målsättning:

1. Ökad inkludering och engagemang av näringslivet för skolan/utbildningsanordnare samt ökad samverkan från skolan.
2. Rätt matchning avseende typ av utbildningsprogram/inriktningar/kurser och studerande för det lokala näringslivet.
3. Antalet studerande på yrkesutbildningar ska öka.

Övergripande åtgärder för att nå målsättningen:

- Utveckla studieutbudet.
- Utveckla boende och livsmiljö anpassat för inflyttade nyanställda, tillfälligt anställda och studenter.
- Utveckla kompetenskluster för delning av arbetskraft.
- Underlätta tandemrekryteringar.
- Fortsätta arbeta för hög kvalitet i skolan (oavsett utbildningsanordnare).

Ansvar och samverkan:

Västerviks kommun tillhandahåller och ansvarar för utbildning inom förskola, grundskola, gymnasium samt högre utbildning och yrkesutbildning via Campus. Även andra offentliga och näringslivsägda aktörer har möjlighet att medverka. Samverkan sker med näringslivet och de organisationer och nätverk som företräder företagare för att identifiera kompetensutvecklingsbehov. Det lokala näringslivet erbjuder möjligheter till de som behöver arbetslivserfarenhet.

Kommunikationsmål för tillväxt- och näringslivsstrategin

- Bidra till att förverkliga Västerviks kommuns vision 2030 - **Ett näringsliv i tillväxt i en hållbar kommun**
- Synliggöra framgångsrika företag och goda ambassadörer. Genom att lyfta fram goda exempel ökar kännedomen och intresset för Västerviks näringsliv.
- Arbeta aktivt med Västervik som en fantastisk kommun att leva i – Livskvalitet varje dag!
- Lyfta fram de gynnsamma förutsättningarna för lokal energiförsörjning i Västerviks kommun.
- Samverka med näringslivet för att tillsammans förstärka och öka proaktiviteten för platsvarumärket Västervik.
- Profilerar Västerviks kommun som en av Sveriges bästa platser för företag att etablera sig på för hållbara och cirkulära affärsmodeller.

Uppföljning och mätningar

Inriktning för näringslivsfrågor följs upp och redovisas genom Västerviks kommuns styrmodell; visionsmål, uppdrag, viktiga prioriteringar samt verksamhetsplaner.

För att följa upp vision 2030 om ett näringslivsklimat i toppklass genomförs årligen undersökningar som mäter kommunens tillväxt och service till företagen (antalet aktiva företag, konkurser, antalet anställda i både det offentliga och privata näringslivet mm).

Västerviks kommun fokuserar på en övergripande nivå främst på två¹¹ mätningar, vilka utgör konkreta mätverktyg i kommunens tillväxt- och näringslivsarbete; Nyföretagande (Tillväxtanalys) samt Nöjd-kundindex företagsklimat (SKR/Insikt).

Västerviks kommun förhåller sig även till den undersökning som Svenskt Näringsliv sammanställer i en årlig ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Syftet med rankingen är att visa var i Sverige det är mest gynnsamt att starta och driva företag. Rankingens utgörs till två tredjedelar av enkätsvar och en tredjedel av statistiska faktorer från SCB och UC. Västerviks kommuns vill kontinuerligt förbättra de betyg som undersökningen sammanställer och som rankingen är följd av.

¹¹ Även flera andra näringslivs- och tillväxtmätningar följs upp, t ex handelsindex, gästnätter för besöksnäringen (Tillväxtverket) och befolkningsutveckling (SCB), som indirekt är viktiga för kommunens planerings- och näringslivsarbete.

Näringslivet och kommunen tillsammans mot framtiden

Ett bra företagsklimat ger möjlighet för företag att starta, växa och anställa fler vilket är en förutsättning för att utveckla näringslivet och i förlängningen välfärden.

Med ett växande lokalt, offentligt och privat näringsliv ökas antalet arbetstillfällen, och därmed skattebasen som i sin tur ökar möjligheterna att erbjuda medborgare och företag en bra välfärd och en attraktiv miljö att leva och verka i. De medborgarundersökningar¹² som genomförs vartannat år ger därför en värdefull insikt i hur vår kommun utvecklas över tiden.

Det är därför en självklarhet att Västerviks kommunkoncern tillsammans med det privata lokala näringslivet har samma mål:

- Att bidra till att **Västervik har ett näringsliv i stark hållbar tillväxt!**

Välkommen!

VÄSTERVIKS
KOMMUN

¹² <https://www.vastervik.se/Kommun-och-politik/Dialog-och-synpunkter/medborgarundersokningar/>